

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μαρία Αργυρίου
Ελένη Τσούτσια-Λουλάκη
Μαρία Μαγαλιού

Μουσική

Α΄ Δημοτικού

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ**

Μαρία Αργυρίου Ελένη Τσούτσια-Λουλάκη Μαρία Μαγαλιού

ΜΟΥΣΙΚΗ Α΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Μαρία Αργυρίου, Εκπαιδευτικός Μουσικής ΠΕ16 - Μουσικοπαιδαγωγός
Ελένη Τσούτσια-Λουλάκη, Μουσικοπαιδαγωγός
Μαρία Μαγαλιού, Εκπαιδευτικός Μουσικής ΠΕ16 - Μουσικοπαιδαγωγός

ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Λελούδα Στάμου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης,
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Κωνσταντίνος Πατσαντζόπουλος, Σχολικός Σύμβουλος Μουσικής
Ανδρέας Πριονάς, Εκπαιδευτικός Μουσικής ΠΕ16 - Μουσικοπαιδαγωγός

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ**

Αθανάσιος Παπαζαρής,
Μόνιμος Πάρεδρος, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Νεφέλη Ατέσογλου, Μουσικοπαιδαγωγός
Βασίλης Μητρόπουλος, Εκπαιδευτικός Μουσικής ΠΕ16
Νίκος Παπαθανασίου, Εκπαιδευτικός Μουσικής ΠΕ16

**ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ
ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ**

Αφροδίτη Ζούκη, Γραφίστρια

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

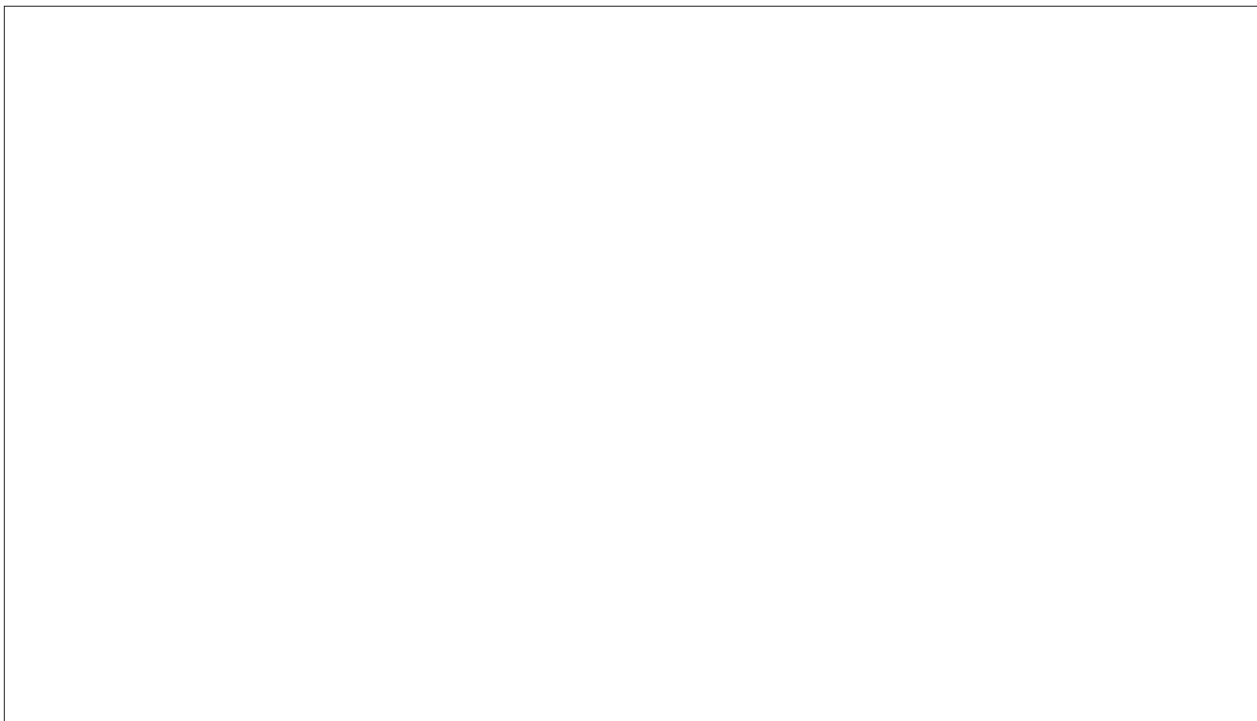
Μαιρίτα Κλειδωνάρη, Φιλολόγος

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Κατερίνα Βερούτσου, Εικονογράφος

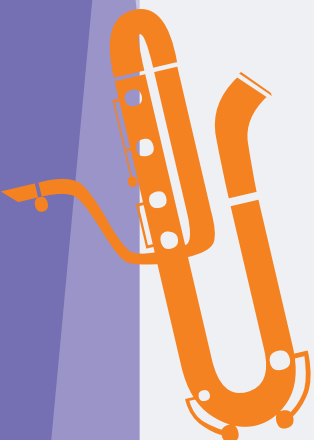
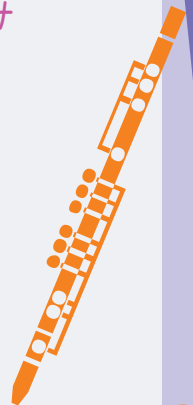
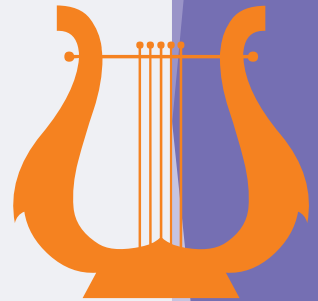
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

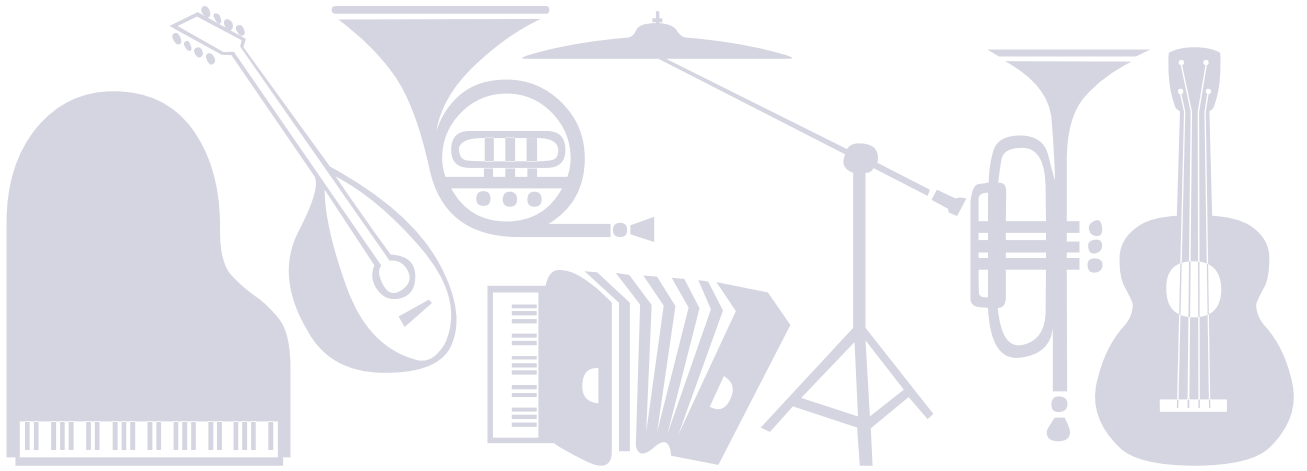
Ï ÑÁÁÍ ÆÏ Ï ÓÀËËÏ ÓÀÛÓÄËÄËÏËÛÍ ÄËËËÛÍ

Περιεχόμενα

1. Η δική μου μουσική γωνιά 7
2. Ήχε, ήχε, είς' εδώ; 8
3. Ο κούκος 9
4. Παίζουμε με τη φωνή μας... Καραγκιόζη! 10
5. Με το Άλφα και το Ρο τραγουδάω και εγώ 11
6. Τα παιχνίδια της αυλής 12
7. Ο βασιλιάς Αργός και η αρκούδα 13
8. Ο ήχος που δεν ήθελε... να τελειώσει! 14
9. Ταξιδεύοντας στη Χώρα του Δυνατά και του Σιγά 15
10. Ο κυρ Βοριάς εφύσηξε 16
11. Σε κλίμα γιορτινό! 17
12. Κάλαντα, καλαντίσματα 18
13. Ελληνικό δωδεκάμερο 19
14. Ο χιονάνθρωπος που δεν ήθελε να λιώσει 20
15. Όρα για παραμύθια! 21
16. Δάχτυλα σε δράση! 22
17. Ο χορός των ποντικών 23
18. Τις μάσκες να φορέσουμε κι ελάτε να χορέψουμε 24
19. Ήρθε, ήρθε η χελιδόνα! 25
20. Ο παπαγάλος 26
21. Ο Πάνω και ο Κάτω 27
22. Τα λαζαράκια 28
23. Ο κύριος Ντεμιπέλ 29
24. Παίζοντας... με τις παύσεις! 30
25. Νότες που μυρίζουν θάλασσα 31
- Παράρτημα 33
- Τραγουδίστε μαζί μας 34
- Αυτοσχέδιες μουσικές κατασκευές 47
- Πατρών καρτελών 53
- Πατρών μάσκας 55

Πάμε μια βόλτα στη χώρα της

ΜΟΥΣΙΚΗΣ;

Δοκίμασε να ακούσεις, να παίζεις
και να γράψεις μαζί μας!

Η συγγραφική ομάδα

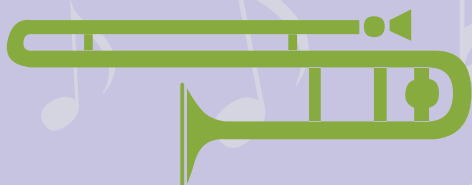
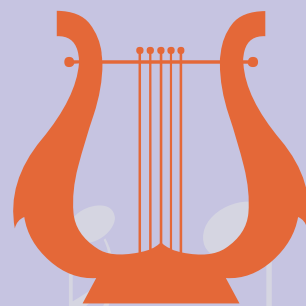
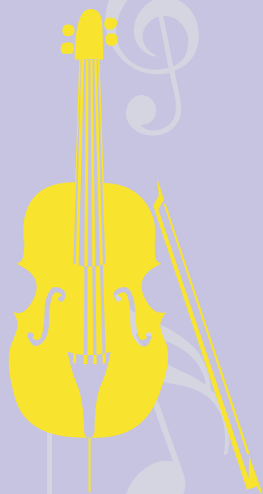

Το τετράδιο αυτό ανήκει στ.....

.....

.....

Η δική μου μουσική γωνιά

Καλωσήρθες στην τάξη μας!

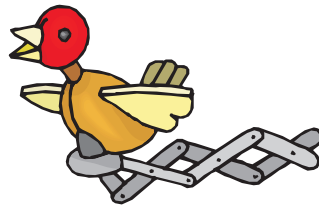
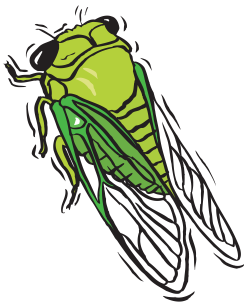
Άφησε το αποτύπωμά σου στο χαρτί και προσπάθησε να γράψεις το όνομά σου μέσα σ' αυτό.

Ήχε, ήχε, είδ' εδώ;

Βόλτα στο δάσος

Άκουσε προσεκτικά τους ήχους του δάσους. Μπορείς, κάθε φορά που ακούς έναν ήχο, να σπκώνεις και το καρτελάκι που τον δείχνει;

Ο κούκος

Μπορείς να ακούξεις τον κούκο;
Κάθε φορά που ακούς τη φωνή του,
ζωγράφισε μια γραμμούλα.

Παίζουμε με τη φωνή μας... Καραγκιοζή!

Ε, ρε γλέντια!

Σημείωσε **X** στο κουτάκι το οποίο δείχνει τον ήρωα του Θεάτρου Σκιών που ακούς κάθε φορά. Διάλεξε έναν από τους ήρωες που άκουσες και προσπάθησε να μιμηθείς τη φωνή του.

Οι συμμαθητές σου θα προσπαθήσουν να βρουν ποιον ήρωα διάλεξες.

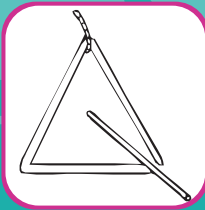

Τώρα προσπάθησε να θυμηθείς και να μιμηθείς τη φωνή που άκουσες.

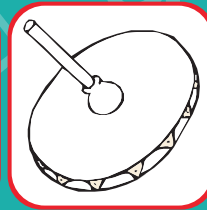
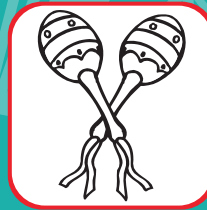
Με το Άλφα και το Ρο τραγουδάω και εγώ

Χρωμάτισε το μουσικό όργανο που ακούς.

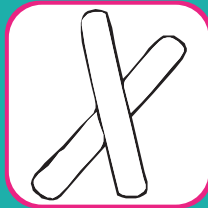
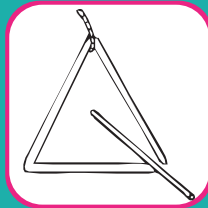
1

2

3

Ο Αλφαβήτας αποφάσισε να δώσει σε καθένα από τα τέσσερα πρώτα γράμματα κι έναν ήχο.

Παίξε τους ήχους κάθε γράμματος με τον τρόπο που δείχνουν οι εικόνες.

Α

Β

Γ

Δ

Μπορείς τώρα να διαλέξεις τους δικούς σου ήχους για τα τέσσερα επόμενα γράμματα; Χρησιμοποίησε το σώμα σου ή τα μουσικά όργανα για να παίξεις τους ήχους κάθε γράμματος.

Ε

Ζ

Η

Θ

Τα παιχνίδια της αυλής

Ο μουσικομάγος και τα λόγια που... χάθηκαν!

Ένας μουσικομάγος αποφάσισε να εξαφανίσει μερικά λόγια από τα παρακάτω τραγούδια και να τους αφήσει μόνο τον ρυθμό και τη μελωδία.

Βρες τα λόγια που... χάθηκαν και στη συνέχεια παίξε το τραγούδι με τα κρουστά όργανα.

Ο Καρακατάνης

Ο Καρακατάνης μπήκε στο τηγάνι

κι έσπασε τ' αυγά.

Γιατί, Καρακατάνη,

μπήκες στο τηγάνι

κι έσπασες τ' αυγά;

Φάε τώρα κι από μένα μία καρπαζιά!

Η μικρή Ελένη

Η μικρή Ελένη κάθεται και κλαίει,
γιατί δεν την παίζουνε οι φιλενάδες της.

Σήκω επάνω, τα μάτια κλείσε,
τον ήλιο κοίτα κι αποχαιρέτησε!

Τύρω-γύρω όλοι

Τύρω-γύρω όλοι,
στη μέση ο Μανόλης.

Χέρια-πόδια στη γραμμή,

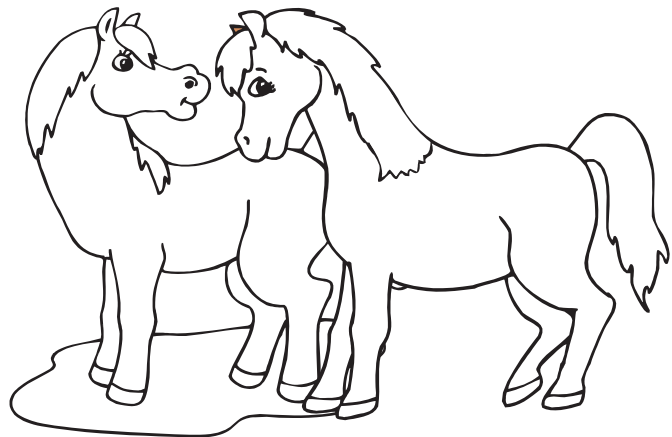
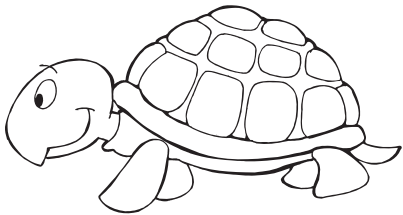
όλοι κάθονται στη γη

κι ο Μανόλης στο εκαμνί!

Ο βασιλιάς Αργός και η αρκούδα

Χελώνες και πουλάρια

Άκουσε τη μουσική και χρωμάτισε τις παρακάτω εικόνες ανάλογα με το μουσικό κομμάτι που ακούς.

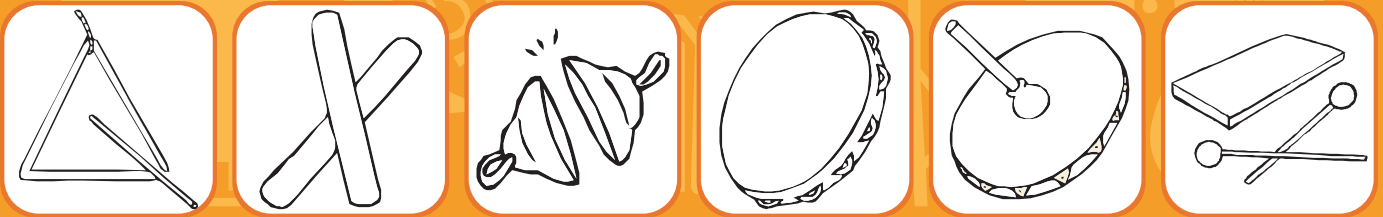
Άκουσε άλλη μια φορά το μουσικό κομμάτι.
Μπορείς να κινηθείς σαν το ζώο που περιγράφει η μουσική;
Χρησιμοποίησε τα κρουστά όργανα της τάξης σου
για να μιμηθείς την κίνηση της χελώνας ή των πουλαριών.

Σκέψου πώς περνάς τη μέρα σου.
Θυμήσου κάτι που κάνεις **αργά** και κάτι που κάνεις **γρήγορα** και ζωγράφισέ τα.

Ο ήχος που δεν ήθελε... να τελειώσει!

Χρωμάτισε τα μουσικά όργανα τα οποία δίνουν ήχους που διαρκούν.

Στο σπίτι μας υπάρχουν διάφορα αντικείμενα που κάνουν ήχους. Άλλα κάνουν ήχους κοφτούς κι άλλα ήχους με διάρκεια.

Ζωγράφισε μία **γραμμή** κάτω από τα αντικείμενα που κάνουν ήχους με διάρκεια και μία **τελεία** κάτω από τα αντικείμενα που κάνουν ήχους κοφτούς.

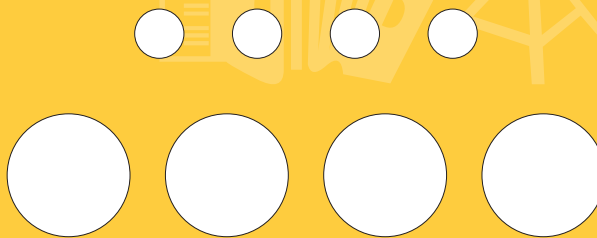
Στη συνέχεια προσπάθησε να μιμηθείς τους ήχους με τη φωνή σου και με τα μουσικά όργανα της τάξης σου.

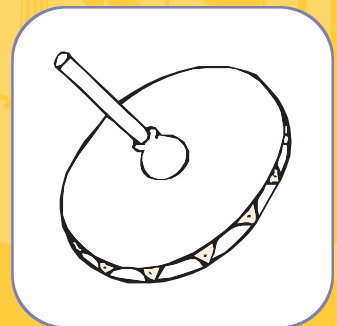
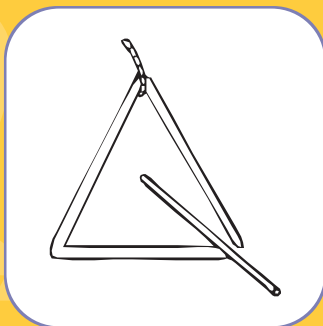
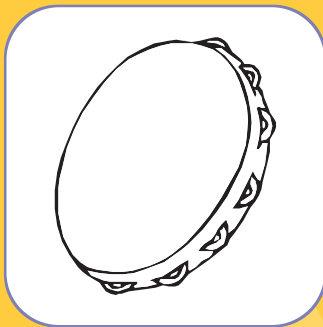
Ταξιδεύοντας στη Χώρα του Δυνατά και του Σιγά

Με πινέλο και φαντασία!

Χρωμάτισε με τα αγαπημένα σου χρώματα τους μεγάλους κύκλους για το **ΔΥΝΑΤΑ** και τους μικρούς κύκλους για το **ΣΙΓΑ**.

Χρωμάτισε με **κόκκινο** τα μουσικά όργανα που θα ακούσεις να παίζονται δυνατά και με **κίτρινο** εκείνα που θα ακούσεις να παίζονται σιγά.

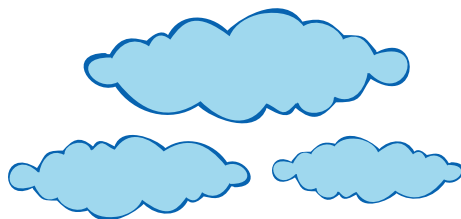

Ο κυρ Βοριάς εφύσηξε

Τα παιχνίδια του Αγέρα

Διάβασε το ποίημα «Τα παιχνίδια του Αγέρα»
του Ν. Χατζηνικολάου από το
Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων.

Βάλε σε κύκλο τις εικόνες που δείχνουν τις σκανταλιές του Αγέρα
έτσι όπως τις άκουσες στο ποίημα.

Σε κλίμα γιορτινό!

Άλεσε, μύλε, άλεσε!

Ο μυλωνάς άλεσε τρεις φορές το σιτάρι του.
Μπορείς να βρεις ποια δουλειά έκανε πρώτη;

A _____ ● ● ● ● ● _____

B ● ● _____ ● ● _____ ● ●

T ● ● ● ● ● ● ● _____ ● ● ● _____

Ζωγράφισε πόσο δυνατά και πόσο σιγά ακούς τον ρυθμό.

Διάλεξε ένα από τα μουσικά όργανα της τάξης σου και παίξε με τους φίλους σου τη σειρά ήχων που ζωγράφισες.

Κάλαντα, καλαντίσματα

Τρέχα, καλικαντζαράκι!

Τα παιδιά πρέπει να βρουν την κατσαρόλα και να τη χτυπήσουν με την κουτάλα, για να διώξουν τον καλικάντζαρο. Βοήθησέ τα να ακολουθήσουν τον σωστό δρόμο.

Ελληνικό δωδεκάμερο

Μπορείς να βρεις τα δώρα;

Ο Αϊ-Βασίλης υποσχέθηκε να φέρει δώρο στον Μάνο
ένα βιολί, αλλά μπέρδεψε τα κουτιά.
Άκουσε τη μουσική κάθε κουτιού και βοήθησε τον Αϊ-Βασίλη
να θυμηθεί σε ποιο κουτί έχει βάλει το δώρο του Μάνου.

1

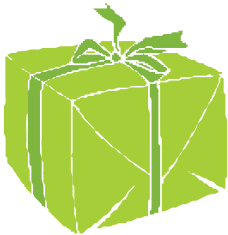
4

3

2

5

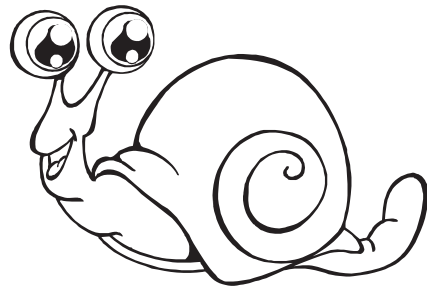
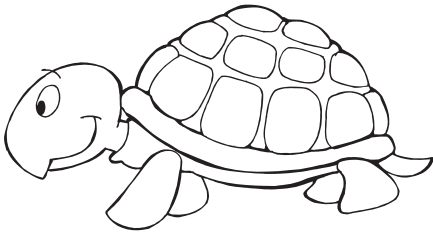
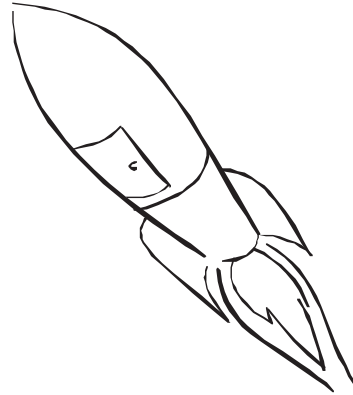

Ο χιονάνθρωπος που δεν ήθελε να λιώσει

Τα χρώματα... τρέχουν!

Ζωγράφισε

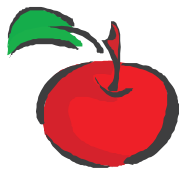
με **πράσινο** χρώμα την εικόνα που νομίζεις ότι τρέχει γρήγορα
και με **κίτρινο** χρώμα την εικόνα που πάει αργά.

Όρα για παραμύθια!

Παίζω... εικόνες!

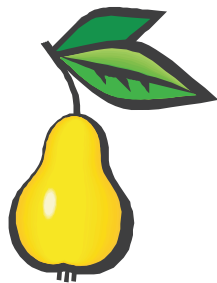
Μπορείς να παίξεις τις εικόνες με τα κρουστά όργανα;

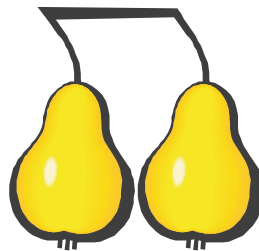
τα

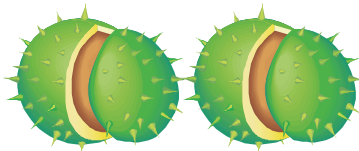
τα

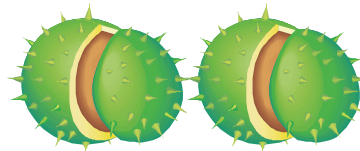
τα

τι-τι

τι-τι

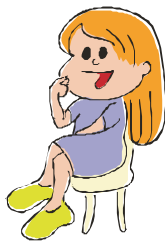
τι-τι

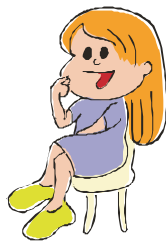
Δάχτυλα σε δράση!

Ρυθμικές καρτέκλες

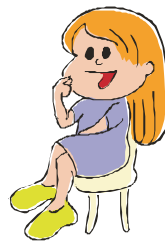
Μπορείς να παίξεις τα ρυθμικά μοτίβα που δείχνουν
τα παιδιά που κάθονται στις καρτέκλες;
Δοκίμασε πρώτα με παλαμάκια και μετά με μουσικά όργανα.

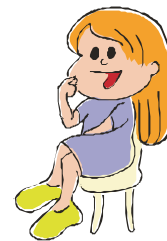
τd

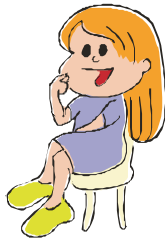
τd

τd

τd

τd

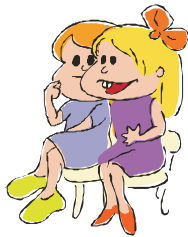
τl-τl

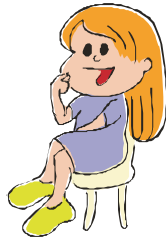
τd

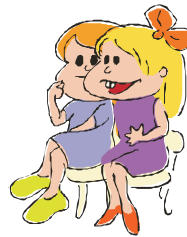
τd

τl-τl

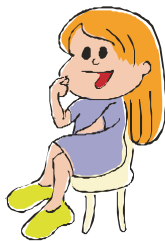
τd

τl-τl

τd

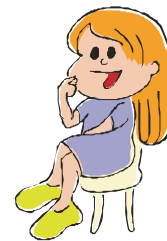
τd

τl-τl

τl-τl

τd

Ο χορός των ποντικών

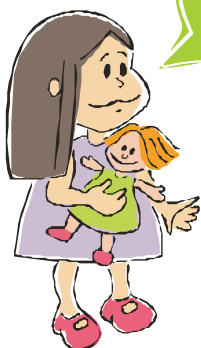
Πού είναι ο χαρταετός μου;

Τα παιδιά μπέρδεψαν τους χαρταετούς τους. Μπορείς να τα βοηθήσεις να τους ξεμπερδέψουν; Βάλε τον σωστό χαρταετό στα χέρια του Γιάννη, της Άρτεμης και της Λουέντας.

Άρτεμη

τι-τι
τα

Γιάννης

τα
τα

Λουέντα

τα
τι-τι

Τις μάσκες να φορέσουμε κι ελάτε να χορέψουμε

Συλλαβίζω και τραγουδώ

Σε κάθε κουτάκι είναι ζωγραφισμένη η μελωδία που ταιριάζει σε ένα ζώο. Μπορείς να ταιριάξεις κάθε ζώο με τη μελωδία του; Προσπάθησε να συλλαβίσεις τα ονόματα των ζώων στις εικόνες και θα βρεις τη σωστή απάντηση.

βά-τρα-χος

κό-τα

πα-πα-γά-λος

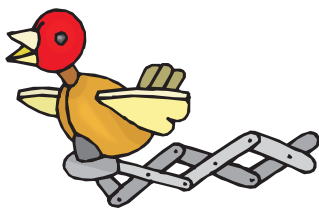
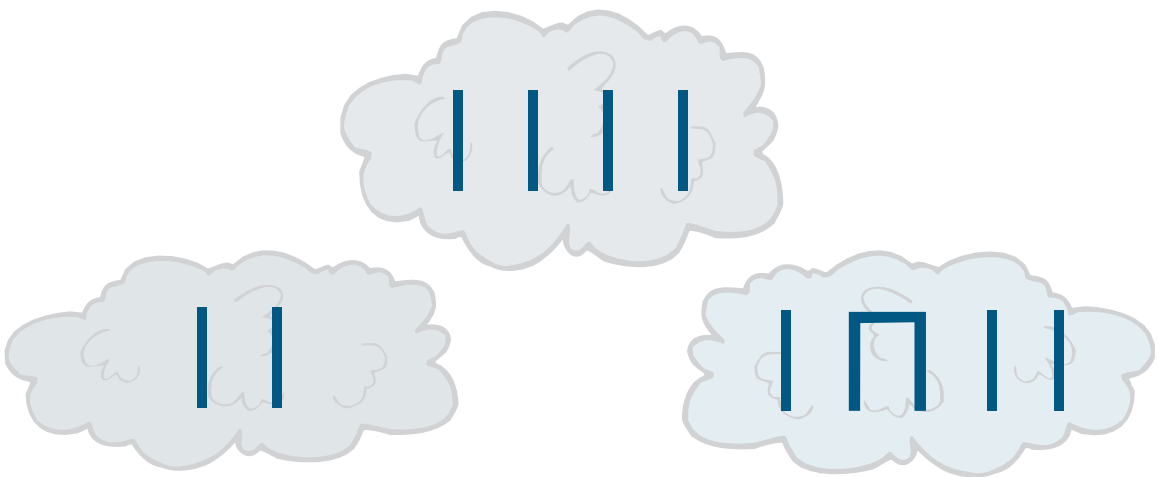
λα-γός

Ἦρθε, ἦρθε ἡ χελιδόνα!

Πουλάκι, πέταξε!

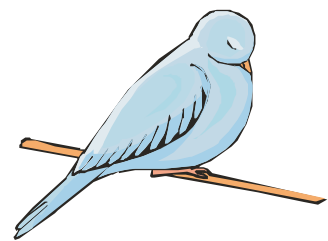
Αντιστοιχίσει το σωστό συννεφάκι με κάθε πουλάκι
ανάλογα με τις συλλαβές του ονόματός του.

κού-κος
τα τα

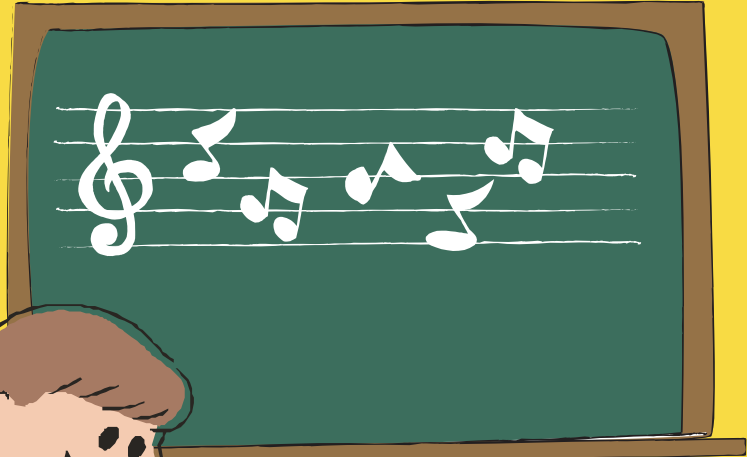
χε-λι-δο-νά-κι
τα τι-τι τα τα

πε-ρι-στέ-ρι
τα τα τα τα

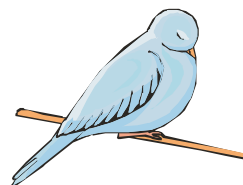
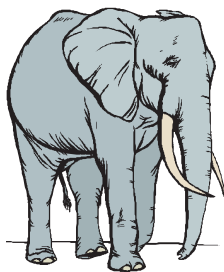
Ο παπαγάλος

Παίξτε τους... παπαγάλους!

Ο Πάνω και ο Κάτω

Μπορείς να μιμηθείς με τη φωνή σου τις φωνές των ανθρώπων ή των ζώων που δείχνουν οι εικόνες; Άκουσε προσεκτικά τα μουσικά κομμάτια και διάλεξε ποια από τις δύο εικόνες ταιριάζει με κάθε μουσικό κομμάτι. Σημείωσε **X** στη σωστή εικόνα.

Τα λαζαράκια

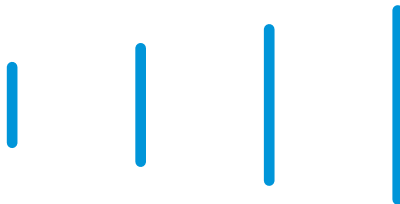
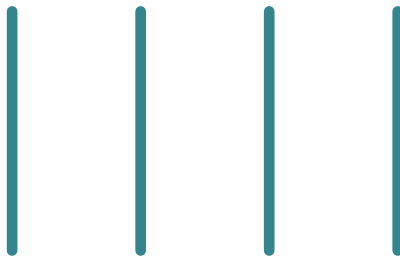
Βρες το ροντό! Σημείωσε **X** στη σωστή απάντηση.

	1		2		3		4
---	---	---	---	---	---	---	---

		1		2			
---	---	---	---	---	--	---	---

Ο κύριος Ντεσιμπέλ

Άκουσε το τραγουδάκι. Μπορείς να βρεις με ποιον τρόπο ακούστηκε;
Βάλε X στη σωστή απάντηση.

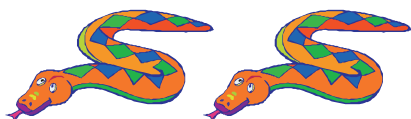

Παίζοντας... με τις παύσεις!

Είναι σωστό ή λάθος; Βάλε σε κύκλο το σωστό!

=

=

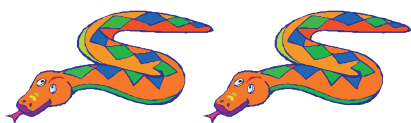
=

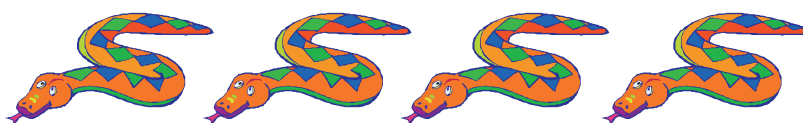
=

=

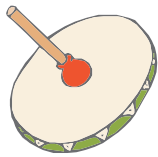

=

Νότες που μυρίζουν θάλασσα

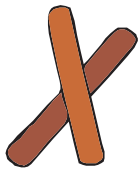
Παίξε με τα κρουστά όργανα της τάξης σου, όπως δείχνει η εικόνα.

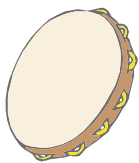
βου - ου

βου - ου

κα - ρα - βά - κι

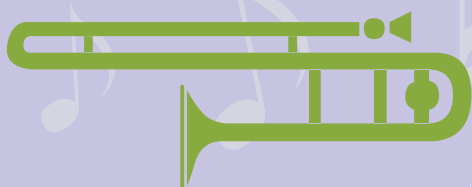
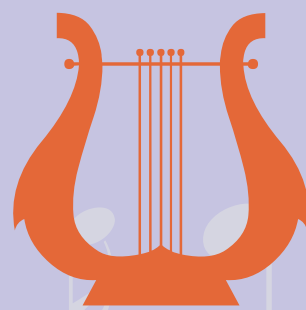
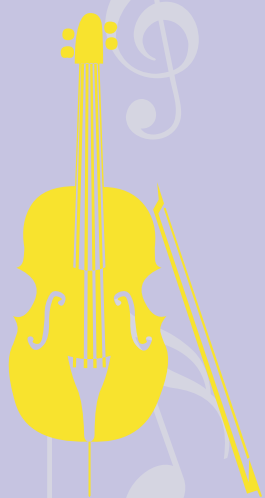

πλέ-ει μεσ' στη θά-λασ - σα!

Παράρτημα

Τραγουδήστε μαζί μας...

Ο Καρακατσάνης

Πανελλήνιο λάχνισμα

Μπουφ!

Ο Καρακατσάνης μπήκε στο τηγάνι
κι έσπασε τ' αυγά!
Γιατί, Καρακατσάνη, μπήκες στο τηγάνι
κι έσπασες τ' αυγά;
Φάε τώρα κι από μένα μία καρπαζιά!

Α μπε μπα μπλομ

Πανελλήνιο λάχνισμα

Α μπε μπα μπλομ, του κι θε μπλομ,
Α μπε μπα μπλομ του κι θε μπλομ,
μπλιμ, μπλομ!
Που θα πας εκεί
στη Βόρεια Αμερική,
να δεις και τον ελέφαντα
να παίζει μουσική,
μ' ένα κόκκινο βρακί.

Αλαλί

Παιδικό τραγούδι Κύπρου

Αλαλί, αλαλί!
Έτσι κάνει το πουλί,
όταν βγαίνει απ' το κλουβί.
Αλαλί, αλαλί!
Απ' το δέντρο κελαηδεί,
αλαλί, αλαλί,
κάνε το παιδί κι εσύ!

Η μικρή Ελένη

Πανελλήνιο παιχνιδοτραγούδο

Η μικρή Ελένη
κάθεται και κλαίει,
γιατί δεν την παίζουνε
οι φιλενάδες της.
Σήκω επάνω,
τα μάτια κλείσε
τον ήλιο κοίτα
κι αποχαιρέτησε!
Φίλησε, φίλησε
όποιον σου αρέσει!

Άλφα, βήτα, γάμμα, δέλτα
Παιδικό τραγούδι Σμύρνης

Άλφα, βήτα, γάμμα, δέλτα,
ποντικός με την τρομπέτα
έσκυψε να πιάσει πέτρα,
να χτυπήσει την Αννέτα,
την Αννέτα, τον Γιωργάκη,
το μικρό παλικαράκι!

Βρέχει, βρέχει
Παιδικό τραγούδι από το Μελί Σμύρνης

Βρέχει, βρέχει και χιονίζει
και τα μάρμαρα ποτίζει
κι η γιαγιά μου τηγανίζει
το σπανάκι με το ρύζι.
Βρέχει, βρέχει και χιονίζει
κι η γιαγιά μου κοσκινίζει,
να μου κάνει μια κολίκα¹
σαν του πάππου τη σαρίκα²!
Βρέχει, βρέχει και βροντά,
έλα, Παναγιά, κοντά,
να βραχούν τ' αμπέλια μας
και τα περιβόλια μας,
να μας κάνουνε απ' όλα,
να τα τρώμε τον χειμώνα!

¹Κολίκα: γλυκό σε σχήμα σαλιγκάρου

²Σαρίκα: το σαρίκι, το κεφαλομάντιλο που είναι τυλιγμένο σαν το σαλιγκάρι

Αντριβίτσα

Παιχνιδοτραγουδο Μικράς Ασίας

Η μάνα: Αντριβί-ντριβίτσα και καλογερίτσα.

Τα παιδιά: Τι θα φάμε απόψε;

Η μάνα: Σύκα και καρύδια.

Τα παιδιά: Πού θα κοιμηθούμε;

Η μάνα: Στου παπά το τζάκι.

Τα παιδιά: Κι ο παπάς μαλώνει.

Η μάνα: Κι η γάτα μουντζουρώνει.

Τα παιδιά: Κι ο ποντικός τυφλώνει.

Τα παιδιά: Νιάου, νιάου, νιάου.

Ψιχαλίζει

Δημοτικό τραγούδι Καλύμνου

Ψιχαλίζει, λίζει-λίζει, και το μάρμαρο ποτίζει
και ο κάτς μαγερεύγει και ο ποντικός χορεύγει.

Έλα, караβάκι

Δημοτικό τραγούδι από τα Κοτύωρα Πόντου

Έλα, караβάκι,
φέρε μας λαδάκι
για το καντηλάκι,
π' ανάβει όλη νύχτα!
Λάμπει, λάμπει, λάμπει,
λάμπει και γυρίζει,
το σκοτάδι διώχνει
κι ολόγυρα φωτίζει!

Άλεθε, μύλε, άλεθε

Στίχοι δημοτικοί, μουσική: Ελένη Κεφάλου-Χορς

Άλεθε, μύλε, άλεθε,
βγάλε τ' αλεύρι σου ψιλό,
να φας κι εσύ,
να φάω κι εγώ!

Κάλαντα Χριστουγέννων

Κάλαντα Σάμου

Για βγείτε, δέστε, μάθετε πού ο Χριστός γεννιέται.
Γεννιέται κι ανασταίνεται με μέλι και με γάλα.
Το μέλι τρων οι άρχοντες, το γάλα οι αφεντάδες
και το μελισσοβότανο το λούζοντ' οι κυράδες.
Σ' αυτό το σπίτι που 'ρθαμε πέτρα να μη ραΐσει
κι ο νοικοκύρης του σπιτιού χίλια χρόνια να ζήσει.

Σούρβα, σούρβα

Πρωτοχρονιάτικα κάλαντα Θράκης

Σούρβα, σούρβα,
γινό κορμί,
γινό σταυρί,
σαν ασήμι, σαν κρυνιά
κι του χρόν' ουλ γιροί,
ουλ γιροί, καλόκαρδοι!

Ο χειμώνας

Στίχοι, μουσική: Πολυξένη Ματέυ

Α, α, α! Αρχίζ' η παγωνιά!
Πάει ο ήλιος έχει φύγει
κι ο χειμώνας μας τυλίγει,
Α, α, α! Αρχίζ' η παγωνιά!

Ου, ου, ου! Το κρύο πάει παντού!
Τα χεράκια ξυλιασμένα
και τα πόδια παγωμένα.
Ου, ου, ου! Το κρύο πάει παντού!

Ω, ω, ω! Ζεστά που θα ντυθώ!
Έξω στην αυλή θα τρέξω
και χιονόμπαλες θα παίξω.
Ω, ω, ω! Ζεστά που θα ντυθώ!

Έβγα, ήλιε

Παιχνιδοτράγουδο από τον Μαραθόκαμπο Σάμου

Έβγα, ήλιε, πύρωσέ με,
κουλουράκια τάισέ με,
με το μέλι, με το γάλα,
με την αργυρή κουτάλα!

Να, ποντικέ, το δόντι μου

Πανελλήνιο παιδικό τραγούδι

Φάε, ποντικέ, το δόντι μου,
να γίνει σιδερένιο,
να τρως εσύ το κρίθινο
κι εγώ το σιταρένιο!

Φορτώσαμ' έναν ποντικό

Παιδικό τραγούδι από την Ήπειρο

Φορτώσαμ' έναν ποντικό, άιντε μπρε, (2)
εννιά κιλά ρεβίθια, σαράντα κολοκύθια. (2)
Τα κολοκύθια είχαν νερό, άιντε μπρε,
και το νερό βατράχια. (2)
Και τα βατράχια λάλαγαν, άιντε μπρε,
κι ο ποντικός εσκιάχθη και πιλαλώντας χάθη.
Μέσα σ' αμπάρια τρύπωσε, άιντε μπρε,
κι η μάνα του του λέει: πού πας, καλέ Ζαφείρη;
Πάω στην Πόλη γι' άρματα, άιντε μπρε,
και στη Φραγκιά για ρούχα, να μη φορώ τσαρούχια.

Έρθαν τρεις σπανοί

Παιδικό τραγούδι από τη Θράκη

Έρθαν τρεις σπανοί απ' την Πόλη,
πέντε τρίχες είχαν όλοι,
ήρθε κι έ-, μπρε μπρε μπρε, ήρθε κι ένας Τηνιακός.

Έρθε κι ένας Τηνιακός,
πέντε τρίχες μοναχός.
Οι σπανοί όταν τον είδαν,
πήγαν και τον συνεπήραν.
—Βρε, καλώς τον πολυγένη,
κι από πούθε κατεβαίνει;
—Απ' την Πόλη κατεβαίνω
και στη Βενετιά πηγαίνω.
—Θέλω ν' αγοράσω χτένια,
γιατί μ' έφαγαν τα γένια.

Χελιδόνα έρχεται

Χελιδόνισμα Στερεάς Ελλάδας

Χελιδόνα έρχεται απ' τη Μαύρη Θάλασσα.
Θάλασσα κι αν πέρασε, έκατσε και λάλησε:
Μωρ' καλή νοικοκυρά, έμπα-έβγα στο κελάρι,
φέρ' αυγά σαρακοσιτά και σχοινιά πεντηκοστά,
για να δέσουμε τον Μάη και το τσιλιριμπουρδάκι.
Κι αν δεν έχετε αυγά, παίρνουμε την κλωσαριά,
να γεννάει, να κλωσάει και να σέρνει τα πουλιά!

Μαλλιάρός

Στίχοι: Α. Πάλλη, μουσική: Μ. Δούνια

Έχουμ' έναν σκύλο, μαύρο μαλλιάρό,
π' αγαπάει να μπαίνει μέσα στο νερό!
Τι φωνές, τι πήδους κάνει σαν με δει
πως στο χέρι παίρνω, παίρνω το ραβδί!

Το πετάω; Τεντώνει μια στιγμή τ' αυτιά
και σαν σπίθα ρίχνει, ρίχνει μια ματιά.

Και με κρότο πέφτει, παφ, μες στο νερό
και ψηλά τινάζει άσπρο τον αφρό.

Μες στα μάτια λάμπει ξάστερη χαρά,
σαν γυρνάει κουνώντας την ουρά ψηλά.

Φεγγαράκι μου λαμπρό

Πανελλήνιο παιδικό τραγούδι

Φεγγαράκι μου λαμπρό,
φέγγε μου να περπατώ,
να πηγαίνω στο σχολειό,
να μαθαίνω γράμματα,
γράμματα σπουδάγματα,
του Θεού τα πράγματα!

Κάλαντα Λαζάρου

Κάλαντα από την Αιανή Κοζάνης

Η κουτίτσα σας αυγά γιννάει
κι η φουλίτσα σας δεν τα χουράει,
δώστε μας να τα χαρούμε
και του χρόνου πάλι να 'ρθούμε.
Του καλαθάκι μ' θέλ' αυό
κι η τζιπούλα μ' θέλ' κουκό¹.
Λαζαρίνα κουκουτίνα²,
βάλ' αυγό στην καλαθίνα.

Και του χρόνου!

¹Κουκό(σες): καρύδια

²Κουκουτίνα: Η μικρή Λαζαρίνα που κρατάει το καλάθι και μαζεύει τα αυγά.

Κάτω στον γιαλό

Χιώτικος παραδοσιακός χορός

Κάτω στον γιαλό, κάτω στο περιγιάλι, (2)
κάτω στον γιαλό, κοντή, νεραντζούλα φουντωτή, (2)
πλέναν Χιώτισσες, πλέναν παπαδοπούλες, (2)
πλέναν Χιώτισσες, κοντή, νεραντζούλα φουντωτή. (2)
Και μια Χιώτισσα, μικρή παπαδοπούλα,
και μια Χιώτισσα, κοντή, νεραντζούλα φουντωτή,
έπλεν', άπλωνε και με τον ήλιο παίζει,
έπλεν', άπλωνε, κοντή, νεραντζούλα φουντωτή!

Ταχτιρί, ταχτιρό

Πανελλήνιο ταχτάρισμα

Ταχτιρί, ταχτιρό, το παιδί θέλει χορό,
ταχτιρί, ταχτιρό, τα βιολιά δεν είν' εδώ.
Ταχτιρί, ταχτιρό, μου 'πανε πως είν' στη Χιο,
ταχτιρί, ταχτιρό, ποιον ναν στείλω ναν τα βρω;
Ταχτιρί, ταχτιρό, μου 'πανε πως είν' στην Πάρο,
ταχτιρί, ταχτιρό, ποιον ναν στείλω ναν τα πάρω;
Ταχτιρί, ταχτιρό, στείλτε μήνυμα στην Πόλη,
ταχτιρί, ταχτιρό, πεζοδρόμο στη Μεθώνη,
ταχτιρί, ταχτιρό, για να φέρει τα βιολιά,
ταχτιρί, ταχτιρό, να χορέψουν τα παιδιά.

Βλέπω καράβια κι έρχονται
Δημοτικό Σύρου

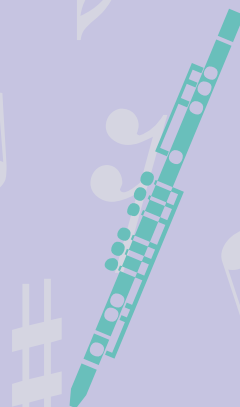
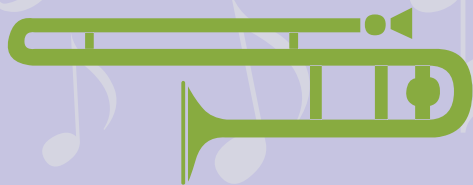
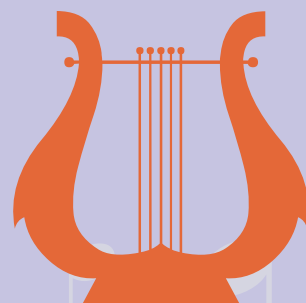
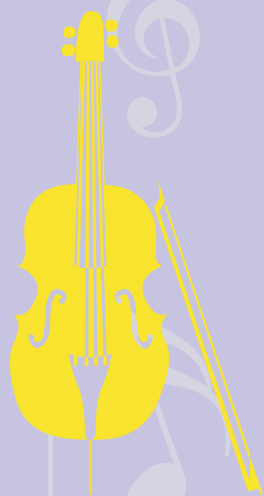
Βλέπω καράβια κι έρχονται,
έμορφα που μου φαίνονται.
Καραβάκια π' αρμενίζουν,
την καρδούλα μου ραΐζουν.

Το 'να αρμενίζει με βοριά,
βόηθα, Χριστέ και Παναγιά.
Τ' άλλο πάει με τραμουντάνα,
άσπρη μου, παχιά Σουλτάνα.

Αυτοχέδιες μουσικές κατασκευές*

*Οι κατασκευές περιέχονται στο βιβλίο *Μια διαφορετική ορχήστρα* (υπό έκδοση) της Ένωσης Εκπαιδευτικών Μουσικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Αθήνα: Νικολαΐδης-ΕΕΜΑΠΕ

Χελιδόνα

Ζουζουνοπεταλούδα

Χρυσά

Τρομπονέρα

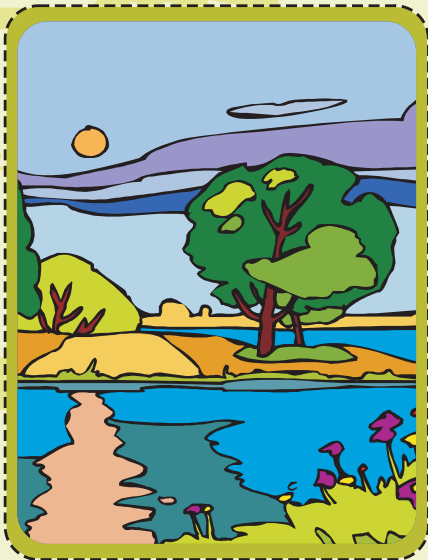
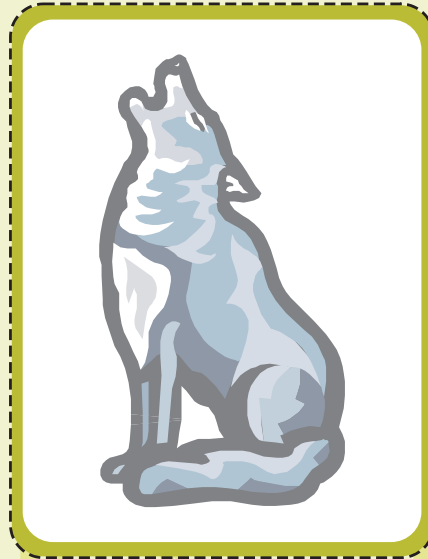
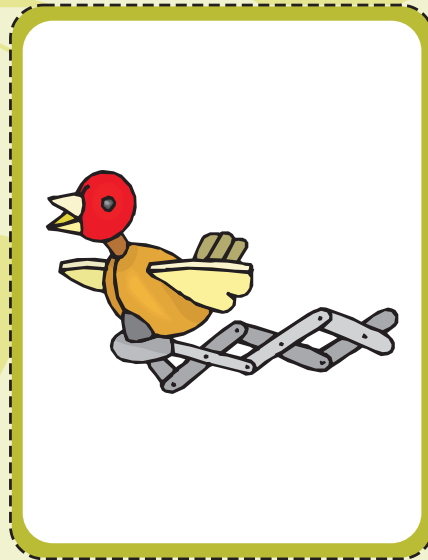
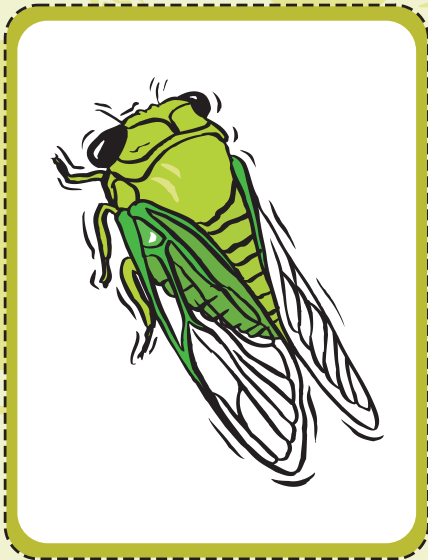
Ένα παράξενο κόρνο!

Κεφάλαιο 2 / πατρών καρτελών

Ήχε, ήχε, είς' εδώ;

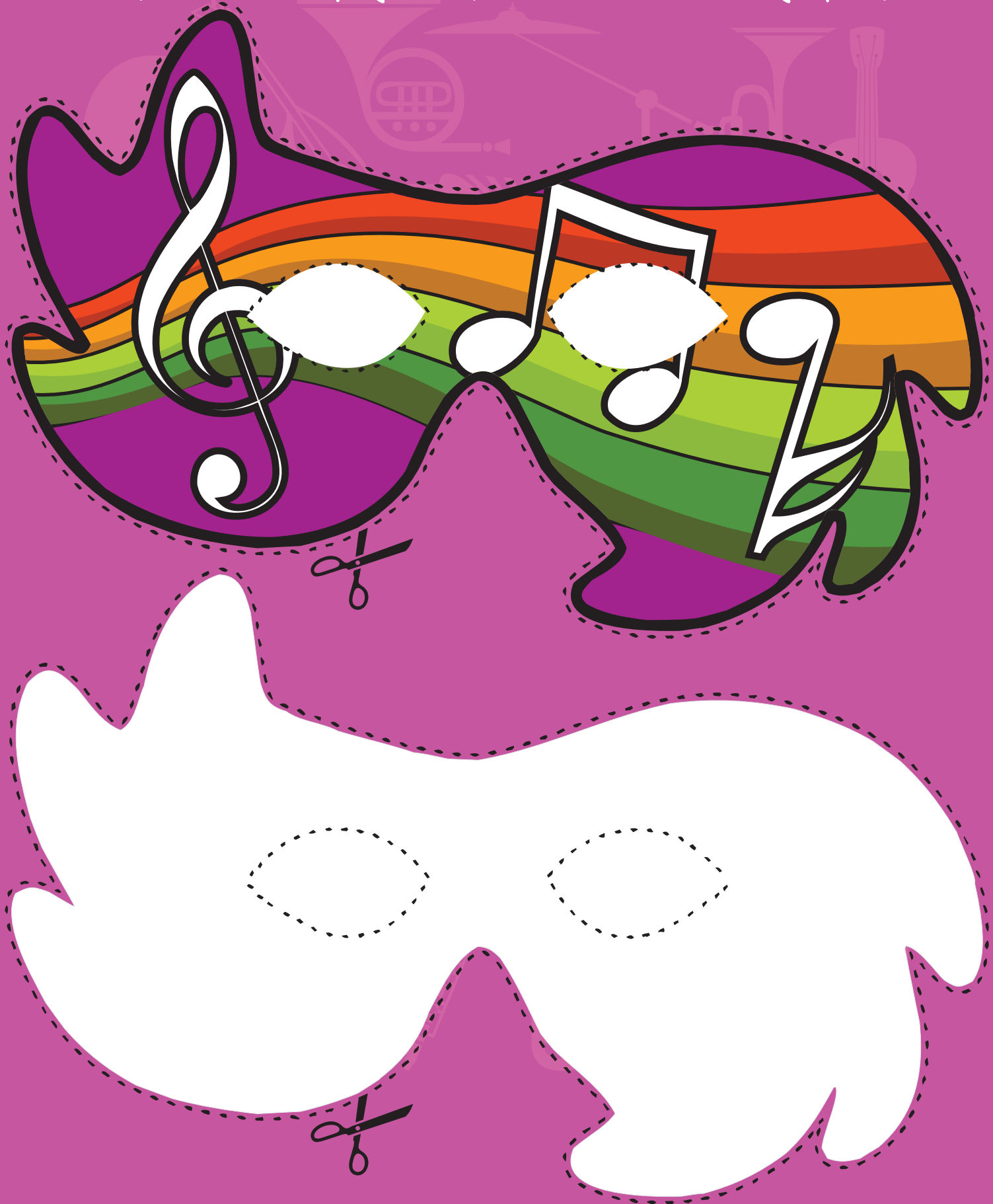

Κεφάλαιο 18 / πατρών μάσκας

Τις μάσκες να φορέσουμε κι ελάτε να χορέψουμε

Με απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου τυπώνονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν βιβλιόσημο προς απόδειξη της γνησιότητάς τους. Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει βιβλιόσημο θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946, 108, Α΄).

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

